

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Cautela Confessarii Pro Foro Sacramentali Occasione
Decretorum S. M. Alex. VII. Innoc. XI. Et Alexandri VIII. ...**

Matthaeucci, Augustín

Francofurti Ad Moenum, 1711

Cap. XXX. Concubinatus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40684

quidquid ad eam conducit. Unde peccant mortaliter parentes, vel tutores, & custodes sponsæ, qui eam solam relinquunt cum sponso propter periculum, ut inter se ad turpia procedant.

CAPUT XXX.

Prop. XLI. ab Alex. VII. &c.
Concubinatus.

1. PROP. 41. non est obligandus concubinarius ad ejiciendam concubinam, si hæc nimis utilis esset ad oblectamentum concubinarium, vulgo regalo, dum deficiente illo, nimis agre ageret vitam, & alia epula radio magno concubinarium afficerent; & alia famula nimis difficile inveniretur.

Propositionem docuit Joannes Sancius in select. disp. 20. num. 20. apud Fagnan. in decretal. ad cap. ne inuitatis de const. à num. 336. contra quem, etiam ante Alex. decretum scripserit DD. ejusdem doctrinam vocante scandalosam, improbabilem, & indignam viro catholico; occasione cujus nos hic Confessario aliquam pro praxi de concubinato subnotamus; plura distuti lib. 2. cap. 38. agentes de occasione proxima peccandi.

2. Quæritur, quid sit concubinatus?

Resp. Est status, in quo quis cum certa aliqua femina, soluta, aut alteri maritali, sive intra, sive extra propriam domum assiduam libidinem exercet. Engel. colleg. jur. can. lib. 5. tit. 16. §. 3. num. 21. ad concubinatum igitur requiritur consuetudo peccandi, & cubandi cum aliena muliere. Barbosa. in Trid. ad sess. 25. cap. 14. de ref. Hinc concubinarius censetur

habens consuetudinem peccandi cum eadem femina.

3. Quæritur, quid sit concubina, & in quo à meretrice differat?

Resp. Concubina est femina, qua quis ex consuetudine abutitur ad luxuriam, arg. ex cap. si quis post. dist. 33. Sylvester sum. ver. concubinarius; vel, mulier semper disposita, & parata eidem viro circa copulam, & venerea obtemperare; meretrix autem est mulier, quæ multorum libidini est exposita, cap. vidua dist. 34. seu, cujus turpitudine publicè venalis est, ut ibi Glos. in ver. meretrix, & cap. meretrices 32. qu. 4. hinc differentia est: quod meretrix plures admittit, concubina autem ex consuetudine semper cum eodem carnaliter commiscetur.

4. Quæritur, an possit absolvi concubinarius, usque dum expellat, & relinquat concubinam?

Resp. Negativè, contra aliquos afferentes posse absolvi bis, ter, vel quater, modo habeat propositum relinquendi, & expellendi; quorum sententia est omnino improbabilis, & falsa, nam præceptum non retinendi concubinam, quam quis potest dimittere, est negativum, per hæc explicatum, ne retineas, sed præceptum negativum obligat semper, & pro semper, ergo, etiam pro tempore, quo facit examen conscientie, & confitetur, sed tunc non implet, ergo non implet, dum est implendum, ergo eo ipso tempore, quo conscientiam discutit, & confitetur, actualiter violat præceptum, & sacrilegè confitetur, ac invalide absolvitur propter defectum veri doloris, & propositi, quia, si istud haberet, dimitteret de præfenti, dum potest,

(D d) 3

teff,

test, & in periculo proximo peccandi voluntariè non perseveraret.

5. Sed quæritur, an possit absolvi concubinaris, qui prima vice se accusavit de occasione proxima concubina, ignorans eam occasionem esse impedimentum absolutionis?

Resp. Filguera in exposit. prop. 61. ab Innoc. XI. damnatè affirmavit; sed, nec in hoc casu absolvendus est, donec expellat, ut optime Cardenas dissert. 40. cap. 5. a. 2. ad prop. 61. ab eodem Pontif. damnat. nu. 95. licet enim ignoraverit obligationem expellendi, tamen, cum à Confessario de ea monetur, instat præceptum negativum, ne retineas, quod obligat semper, & pro semper: nullus se liberat à periculo mortis corporis, per hoc, quod proponat fugere de futuro à periculo, quod imminet de præsentì, sed debet statim fugere, cum potest, ergo, nec à periculo mortis animæ; nec sufficit pro dispositione pœnitentis habere propositum de futuro, sed est necessaria voluntas non permanendi in periculo infringendi propositum: ergo, &c. Quid prodest homini, si, dum confitetur, auferat nummos à Confessario, quod habeat propositum non furandi in futuro?

6. Sed quid, si concubinaris paratus esset jurare: ego faciam, quod hactenus non feci: jurabo P. V. per Deum vivum me revera quamprimum illam dimissurum?

Resp. Gobat. tract. 7. casu 16. nu. 534. admittit juramentum, & idèò eum absolvetur, non tamen, si postea rediret, etiam reus perjurii. Choninch verò disp. 8. de pœnit. dub. 17. nu. 13. dixit, eos, qui vivunt in concubinato, non esse absol-

vendos, antequam de facto separentur; etiam si parati sint jurare, se in posterum castè victuros; quale juramentum Sacerdos nec exigere, nec admittere debet, sed jubere eos ante absolutionem separari; & id in praxi sequere.

7. Quæritur an possit absolvi concubinaris, qui concubinam non in propria Domo, sed in aliena, & propriis expensis eam alit, & tantum semel in mense ad ipsam accedit, & cum ea peccat?

Resp. Negativè, quia censetur non habere propositum abstinendi, alias eam non retineret, & sic indispositus est pro beneficio absolutionis; & verificatur, etiam si cum ea amplius non peccaret, modo scandalum præberet, vid. lib. 1. cap. 37.

8. Quæritur, an possit absolvi filiusfamilias, qui in domo patris retinet concubinam, cum qua solet peccare, illam tamen expellere non potest, quia est servus patris?

Resp. In casu opus est magna prudentia in Confessario, ne absolutionem impendat indigno: idèò debet prius interrogare pœnitentem, an ipse possit operari, quod ancilla removeatur: & si affirmet, ante absolutionem debet id exequi: si neget, est interrogandus, an aliis aliis Confessariis super hoc confessus sit; & quatepus affirmet; videat, an impleverit, quæ ei fuerunt ab illis in juncta ad vitandum peccatum: si omisisse reperiat, sine absolutione dimittat, sed admonitus de periculoso statu suæ salutis, & quod tenetur ea implere, si absolutionem desideret; si impleverit, & à peccato abstinuit, absolvi potest; verùm credere multum proficere, si dirigeretur ad pro-

rem Confessarium, qui eum curare ince-
pit.

Si respondeat se de illo numquam fuisse confessum, quia peccare cepit ab ultima Confessione, à tribus mensibus facta, interrogandus est, an, si illo mane non communicat, revera immineat periculum scandali: si affirmet, quia ad sunt parentes, qui volunt videre ipsi ad sacram Mensam accedere, tunc ad vitandum scandalum potest absolvi, imposito tamen onere, & per eum suscepto, implendi necessaria ad extenuandum periculum proximum, si asserat, scandalum ex omissione Communionis non suboriri, absolutionem differat, & ipsum admoneat, teneri suis actibus ad extenuandum, & superandum periculum proximum peccandi; & propterea ex parte sua debere adhibere omnem diligentiam, quæ ad id conducere potest: ut, non conversari, & loqui cum illa in ullo solitario loco, in quo haberet occasionem proximam tactuum illicitorum, & similium: numquam hilari facie se illi præbere: frequenter Deum orare: actum contritionis elicere, sæpius confiteri, & alia, de quibus lib. 2. cap. 38.

9. Sed quid dicendum, si talis filius iterum relabatur in peccatum cum ancilla.

Resp. Videndum, an impleverit injuncta: si non impleverit, non absolvatur; & quamvis adducat sibi periculum scandali imminere, non est admittenda excusatio, & sibi id imputet; alias semper deberet absolvi, quia semper tale periculum affert, & sic numquam tolleretur occasio. Deinde consideretur, an lapsus potius ex fragilitate, & repentino casu

fuert, quam ex voluntaria expositione periculo peccandi, & tunc posset in casu scandali absolvi, sed Confessarius deberet se difficilem ostendere ad absolutionem impendendam, eique significare nullum damnum æquiparari posse damno animæ, & nil magis infame, quam esse turpem coram Deo.

10. Sed, si iterum relabatur, videtur non absolvendus, quia spes emendationis non apparet.

11. Queritur, an absolvi possit concubinarius, qui in articulo mortis existens, non potest tunc concubinam expellere?

Resp. Bonac. nu. 13. affirmat, modo habeat firmum propositum eam ejiciendi, quam primum poterit; hac in re non est ita facilis, cum non videam, quid in tam periculoso statu possit impedire, & retardare, quin concubinam statim expellat; scandalum datum est certum, sicut ipsum periculum peccandi probabilissimum, si non copula, ad minus cogitatione, & desiderio: hæc tenetur vitare, ergo & ipsam expellere; legatur March. Hort. past. Candelabr. Myst. tract. 5. lect. 9. prop. 3. referens lacrymabilem concubinarum de hac luce exitum.

12. Sed quid, si infirmus adducat. Pater à viginti annis habitus in hac Parochia cum hac femina, quæ ex me hos duos filios concepit, & ab omnibus creditur mea Uxor legitima, ideò eam non possum expellere sine gravi, & notabili ejusdem, & mea infamia in loco; quid agendum?

Resp. In casu Confessarius debet eos matrimonio conjungere, modo sit Parochus, alias vocandus, vel ab eo, aut Episcopo licentia obtinenda est, ex Trid.

sess.

sess. 24. cap. 1. de ref. matrim. ita necessaria est presentia Parochi, vel alterius Sacerdotis de ipsius, aut Episcopi licentia, ut, etiam si coram toto populo, ipso absente, contraheretur, nullum, & irritum foret, ut ibid. textus.

13. Etiam duo testes debent esse presentes, ex eodem Trid. ibid. ubi irritat contractum aliter celebratum, & matrimonium sine ipsis contractum, Clandestinum appellat, hoc est, clam, secreto, & furtive factum, quod expressè prohibet.

Sed quid: si, vel Parochus, vel testes non possent haberi?

Resp. Quamvis casus videatur Metaphysicus; dicendum, si infirmus serè affirmet, quod cum ea de presenti matrimonium celebraret, si prefati non deessent, & jurata promissione spondeat se id facturum statim ac haberi poterunt, ac proponat nunquam peccaturum cum ea, nec eam pro tunc ad suam presentiam admitturum, posset absolvi. In proposito casu debet Confessarius cavere, ne vocando testes frangat sigillum; ideò optimam esset petere à penitente licentiam vocandi eos. De auditis enim in Confessione loqui extra non licet, sed potest de expresso penitentis consensu in ipsius penitentis bonum. De la Cruz q. 6. de sigillo Quillici q. 10. ar. 1. nu. 5. & alii.

14. Sed quid, si dum Confessarius accedit, reperiat infirmum sensibus destitutum, ut non valeat ad interrogationes respondere nec Confessarius de ejusdem proposito certificari?

Resp. Vel adstantes testantur Confessarium petiisse, vel non, si primum absolutio non negetur, saltem sub conditione,

si es dispositus, quia supponi debet cum vero proposito non peccandi, & expellendi feminam Confessarium optasse: si de eo non possunt testari, nec nutibus, & signis ipse dolorem, & propositum confitendi ostendit, commendetur divinæ Misericordiæ. Vid. lib. 2. cap. 39.

15. Sed quid dicendum, si infirmus posset solum signa doloris ostendere, & femina, que ipsi ministraret, esset occulta ejus concubina, nota Confessaris, ex hoc solum, quod dum scilicet domus ascenderet, id ab homine fide digno, & zelante salutem spiritualem infirmi, secreti servit?

Resp. In casu utique in praxi non impossibili, prudentia est utilis; ceterum esse admonendam mulierem de periculo damnationis æternæ, quod infirmo propter ipsam imminet, & proinde necessarium, ut à domo discedat; si acquiescit, jam aliquid in favorem absolutionis, Confessarius obtinuit; si verò pertinax resistat, acriter reprehendatur, & interim ab infirmo quarat signa doloris peccatorum; ipsum interroget, si peccandi occasionem cum ulla muliere habeat: an hæc mulier sit in sua domo? & dum stringendo manum affirmet, petat, an velit, ut ipsa à domo expellatur, quam ipse expelleret, si posset, nolitque amplius eam presentem habere, & doleat de peccatis commissis? & quatenus item affirmet dispositum putarem pro absolutione. Si femina non vult egredi, curet Confessarius, ne cubiculum intret, & ipse ministret, si alius non sit: neque hic utitur scientia Confessionis, quia id aliunde scit.

16. Quaritur. An possit absolvi puel-

la, qua parentibus orbata, & omni humana spe destituta, ne fame periret, mansit per aliquod tempus in honesto servitio Domini, postea vero cum eo concubinatum exercuit; deinde stimulis conscientie lacerata, accedit ad Confessarium, cui sic loquitur; Pater, à tribus annis sum concubina Domini mei, agnosco statum meæ damnationis, vellem ad illum gratiæ redire; verum, si à domo, & Domino discessero, certè fame peribo, nam consanguineos non habeo, laborare non valeo: si mendicem, sum in periculo lapsus cum multis, nam multi me insequuntur. Unde Confessarius agnoscens necessitatem moralem persistendi in ea domo, eam hortatur, eique precipit, ut in domo resstat luxuria Domini, & adhibeat remedia de quibus supra à n. 3. verum ipsi ipsa respondet; id mihi est impossibile, quia si resistam, de domo certè expellar, quo facto, præ fame peribo, & enarrata incommoda sequentur, &c. petitur, quid faciendum cum ea habente impossibilitatem moralem relinquendi occasionem proximam, & impossibilitatem moralem extenuandi periculum proximum, per propositum efficax non peccandi, &c.?

Resp. Non est absolvenda, & tenetur ad egrediendum de domo, etiam si fame sit peritura; nam homo tenetur peccatura mortale vitare etiam cum periculo vitæ.

Sed quid, si ipsa respondeat: promitto resistere libidini heri, sed prævideo certissime, quod expellar, si resistero?

Resp. Non est absolvenda ante egressum; nam, cum, posita resistentia, prævideat expulsionem, & spontè nolit egredi, *Matthæi Cantela Confess.*

est signum evidens, quod vult persistere in domo, & concubinatu.

17. Quæritur, an Confessarius possit absolvere meretricem, & concubinam, dum advertit ipsam nescire meretricium esse prohibitum, adeo ut propter ignorantiam excusetur à peccato?

Resp. Negative; quia verè peccavit cognoscendo carnaliter ad se accedentes; nec ignorantia excusatur, nam in re adeo clara lege naturæ, & divina prohibita, ignorantia non potest allegari.

18. Sed quæritur, an liceat locare domum meretrici?

Resp. Affirmativè, Quilici qu. 7. art. 4. num. 29. Joan. de la Cruz 6. præcept. art. 1. dub. 3. num. 7. quia locatio non est proxime ordinata ad fornicationem, sed indifferens; sed non cum intentione, ut in ea peccet, sed, ut ibi habitet. Verum, si domus, quæ locatur, ex se majorem præberet commoditatem peccandi, seu fornicandi, putà, quia plures habet portas secretas, vel esset in loco tuto, tunc non liceret eam meretrici locare.

19. Quæritur, super quo sint concubina, meretrices, & concubinarius interrogandi?

Resp. Vide supra cap. 10. num. 18.

CAPUT XXXI.

Prop. XLII. ab Alex. VII. Sc. Usura.

1. **P**ROP. 42. Licitum est mutuantibus aliquid ultra sortem exigere, si se obliget ad non repetendam sortem usque ad certum tempus.

Præsens caput occasione propositionis
(Ee) Con-